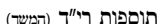

המדיר פרק שביעי כתובות

עא.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פ"ב מהלכות
לכות הלכה כג:
ב ב ג מיי שם הל' כד
טור דה"ע ס"י עב
וטו"ש ע"ד להל' ספיק
ג:
ד מיי פ"ב מהלכות
נדרים הלכה ד סמג
לפון נדרים הלכה ע"ד ס"י
ל"ג ספיק נה:
ה ה"ה שם הלכה ה
וטו"ש ע"ד שם ספיק נט:

תוספות ר"ד (המשך)
שלא פי' עד זמן פ' אלא
סחם הדירה יוציא ר"י
מיד אלא לשמואל דאמר
דאפילו בסחם לא יוציא
עד ל' יום הכא אמאי תני
יוציא ויתן כתובה מיד.
ומהדר הבמ"ע שגדירה היא
וקיים לה הוא וקטברי הוא
נותן אצבע בין שיניה
פ"י אין כח בבעל להודיר
את אשתו שלא תטעום
בין שניה תחשט אלא
אין שגדירה היא והוא
שמע ולא הפר לה אלא
קיים לה וקטברי הני תנאי
בין ת"ק בין ר"י בין ר'
ויש' והוא נותן אצבע בין
שניה לומר אצ"פ שהיא
גדירה כל הפשיעה עליו
מוטל שהי' יכול להפר
לה ולא שהיא נדרה
ע"ד שיפ"ר לה בעלה נדרה
וכיון שלא רצה להפר
כל התואנה עליו מוטלת
הלכה יוציא ר"י. וכיון
שלא הפר נדרה אין לנו
לחת לו זמן שמה תמצא
פחת לנדרה יאזי ניהא לה
לדירה למישל כתובתה
ומיפ"ק לא תבקש פתח
לנדרה אבל ברישא שגדיר
הוא שלא תהנה מנכסיו
[אפי' אס] נדר בסחם
ימתן שמה ימצא פתח
לנדרה. תניא האשה שגדירה
בגדיר ושמע בעלה ולא
הפר לה ר"א אומר היא
נתנה אצבע בין שיניה
ולפיכך אם רצה הבעל
להפר יפ' ואם אומר אי'
אפשי באשה נדנית יוציא
שלא בכתובה ר"י ור"מ
ור"י אומרים הוא נותן
אצבע בין שיניה לפיכך אם
רצה הבעל להפר יפ' ואם
אמר אי"א באשה נדנית
פ"י ר"א מטיל כל התואנה
על האשה שגדירה הני
תנאי הטילו כל התואנה
על הבעל שקיים לה משה'
יוציא ר"י. וכיון דסתם לן
תנא כי הני תנאי הלכתא
הכי דהוא נותן אצבע
בין שיניה והוא דקאמר
אי"א באשה נדנית לא
מפני שהוא תובע גירושין
שאצ"פ שהוא שותק
והאשה תובעת גירושין
מרוציא כדתנן במתני' אלא
ה"פ כיון שיכול להפר
ולא הפר באילו אומר הוא
אי"א בא"ג וכל התואנה
מוטלת עליו. א"ג אמרי
דקאמר ת"ק א"א ולא
נדיא אינהו א"א ולא
נדיא אלא בזמן הדוא

ש"ס **תמועם** אחד מב"ה הפירות. לאו כלל פירות מדיר לה דל"כ
לא הוה חילי דאי אפשר לה לקיים כדלמרי' זריש פרק
שני נדרים (דף י"ד:) דכי אמר קונס עיני בשניה סתם לא חילי נדר
למיסר שניה אלא שלא תטעום בזמן אחד שפירות כדלמרינן
בתוספתא דלפילו לא טעמה מין זה
מעולם אכל למאי דלקאך דעתין
לדורה איהו ותלנהו בתשמיש המטה
חל אפילו הדירה מכל פירות כיון
דאפשר לה לאכול ולאסר בתשמיש
המטה כי התיא דשלהי נדרים (דף
פ"ט:) דלמר מיתסר כל הנאות דעלמא
עלי כו' ושרקיה טינא שלא יהנה מן
העולם אלמא חל הנדר:

רבי יהודה היינו ת"ק. כהנולך
(ויצטוט דף מ"ח: ושם) פ"י ר"י
דחדש דקרא שלשים יום כדדרישין
התם ירח שלשים ימים שלשים וזנויר
(דף ה. ושם) נמי למרינן ולימא
שלשים יום כדכתיב עד חדש ימים
אזל דדרבנן לא הוי אלא חסר
כדלמרי' צ"פ אין נערכין (ערכין דף
ט: ושם) דל"ה (דף ע"ט:) רש"ז
אומר ר"ז חדש ר"ז שלשים וקשה
דהכל פריץ היינו ת"ק ואזני נמי
דלמר כהנא חתא לאשמועינן אית
ליה דחדש שלשים יום ואומר ר"י
דהכל משום דבעי לנמינר וזכהנא
שנים יקיים נקט חדש וג' חדשים
דהצנחה וט' חדשים דמעוצרת דהו
חדשים דשלשים יום משום דטורח הוא
לפרש ולומר ז' יום ועי' יום נקט
חדשים ועוד י"ל דלפי' צלשנא דרבנן
הוי חדש שלשים היכא דלא מוכח
אזל * היכא דמוכח שאני:

א נמי בהא קאמר שמואל
דאיבא צערא דתרווייהו.
הכי גרסינן לה בכל הספרים אע"ג
דכנ"ה לרבינוהו שפיר מלכיתותא
קמיתתא מ"מ כן דרש"ס עשה
צ' לרבינוהו לשני האמוראים ששה
לו וצקונטרס לא גריס ליה וצ"פ
אע"פ (לעיל דף ס"א:) לא גריס ליה
צטוס ספר: **בשלמא** **לרב** כאן
בסתם כו'. וסלקא דעתין [א] דנתנה
בתשמיש דלמר יאסר הנאת תשמישך
עלי אס תטעום ומאיתו המין:

שגדירה היא וקיים לה הוא.
פ"י בקונט' ומה ש"ו
עוד להמתין אי ניהא לה למישקל
כתובה ולמיפ"ק לא תבקש עוד פתח
לנדרה ומימה לפירושו דמאי פריץ
לקמן ותתקטט ומיאסר אי ל"ג כו'
הואיל וכנ"ה מירנא דזגדורה היא לא
שייך המתנה ונראה לר"י דהשתא לא
מירי דתלינהו בתשמיש אלא שגדרה הנאה צאחד נחמתי דאס נדרה שניה
אף ע"ג דנדרה של תשמיש ממתנת נגדר של פירות אינה יכולה לכוול אפי' יום אחד: **ואם** **אמר** **אי** **אפשי** **באשה** **נדנית** **באשה** **בא**
בתובה. והא דתנן דפרקין (לקמן ע"ב.) נודרת ואינה מקיימת תלך צלה כתובה אכל מקיימת לה הני"מ צשאר נדרים אכל נדרים שיש צבן
עינוי נפש אפי' מקיימת יולאה צלה כתובה דיס חילוק צין אותם נדרים לשאר כדלמרינן לקמן גבי כנסה ע"מ שאין עליה נדרים:
בענינות **שלא** **נתן** **קצבה.** ועל כרחק מתני' לשמואל נגדירה היא וקיים לה הוא דאי כהדירה הוא הא קאמר שמואל ימתין עד שימצא
פתח לנדרו: **איבא** **רבי** **מאיר** **ורבי** **אלעזר** **אומרים** **היא** **נתנה** **אצבע** **כו'.** הקשה ר"ת דהכל אית ליה לר"מ היא
נתנה ולהכי יוליא צלה כתובה ולקמן (דף ע"ג.) תניא רבי מאיר אומר כל היודע צאשתו שגדרה ואינה מקיימת יקיטנה כדי שמדור
לפניו יפ"ר לה אמרו לו אין אדם דר עם נחש כפיפה אחת פירושו ולכך יוליא צלה כתובה משמע דלר' מאיר לא יוליא ואם יוליא יתן
כתובה ולקמן מגיה ר"ת צני בריתות רבי יהודה דתרווייהו חד תנא קמני להו מדקאמר לקמן מאן דמניי אהל כל שכן אהל ואין
נראה דלא הועיל כלום דזאת הסוגיא אליבא דשמואל אכל לרז אין לריץ להגיה כדלמרינן וסבירי רבי מאיר ורבי יהודה היא נתנה
ונראה לר"י דמורה רבי מאיר דאס יוליא צבציל כך דלא יתן כתובה אלא משום דלתנא דפליגי. עליה מנחה להוציא דעד כאן לא קא
מיציעא לן צטוטה צפרק ארוסה (דף ע"ה.) צעוצרת על דת אס אסור לקיימה או לא אכל פשיטא דמנחה לגרשה וקאמר רבי
מאיר אס הוא רוצה יכול לעכבה על ידי תקנה זו: **רבי** **יוסי** **אומר** **אין** **א"ו** **נדר** **עינוי** **נפש.** משמע הכא דרמינהו וקיסוט לא הוי
עינוי נפש לרבי יוסי אפילו נדרה לכמה ימים וכן נראה לרש"ז מדקמני סופא ואלו הן נדרי עינוי נפש ואי רמינהו עולם הוי
נדרי עינוי נפש הו"ל למינקט רמינהו וקיסוט ולא גריס צריש פרק צתרא נדרים (דף ע"ה.) ורבי יוסי ניוול דיומא לא שמה ניוול
דמשמע הא רמינהו עולם הוי עינוי ומתוך סוגיא דהתם אי אפשר לגרוס כן ואין להאריך כאן: **אין** **א"ו** **נדר** **עינוי** **נפש.** ולא גריס ואלו הן
נדרי עינוי נפש שלא אוכל צשר ושלא אשתה יין דמשנה היא צפ' צתרא נדרים (דף ע"ט:) והתם גרסי' ואלו הן נדרי עינוי נפש אמרה קונס
פירות העולם עלי וליכא למימר דהן דלמיה הכא צרייתה היא ולא משנה דהוין דמניי למפ"ק ממתניתין לא שציק מתניתין ומייתא צרייתה:
הבי **גרסינן** **רבי** **יוסי** **אומר** **אין** **אלו** **נדר** **עינוי** **נפש** **משום** **נפש** **עינוי** **נפש** **הוא** **לדנוי** **מיפ"ר** **אכל** **מיפ"ר** **אכל** **משום** **צבניו** **לצניה**
הניחא

מעשה **דנים** **חורון.** צנדרים צפרק השותפין: **היינו** **סנה** **קמא.** דלחיו
נמי שלשים יום קאמר: **צמפרש.** שפירש שלשים יום הוא דלא
כפינן ליה להוציא אלא יעמיד פרנס: **משום** **דלחיו** **לערא** **דפרווייהו**
לא גרסינן: **יוליא** **ויתן** **כסופה.** לאלתרא: **שגדרה** **היא.** ומה יש לו

עוד להמתין אי ניהא לה לדידה
למיפ"ק כתובה ומיפ"ק לא תבקש
פתח לנדרה אכל היכא דלורה איהו
כגון מליהנות לו ימתין שמה ימצא
פתח לנדרו: **וקסבר** **רבי** **מאיר** **הוא.**
שקיים נתן אצבע צין שניה והשיכה
לפיכך יתן כתובה. וסתם מתניתין
ר"מ היא': **אס** **רצה** **הבעל.** מתחילה
לפ"ר יפ"ר: **ואס.** לא רצה וקיים
לה ואמר אי אפשי כו': **צעניוס**
שלא **נתן** **קצבה.** יוליא ויתן כתובה.
אלמא הוא נותן דהא צנדרה היא
וקיים הוא אוקימתא למתניתין: הכי
גרסינן **והא** **סנ** **רבי** **יהודה** **אומר**
צישאל **יום** **אחד** **יקיים.** גבי
שלא תטעום דאוקימתא צנדרה
יום אחד וקיים הוא וקאמר רבי יהודה
יום אחד וקיים יתר מיכן יוליא ויתן
כתובה: **אלמא** **צעל** **מני** **מיפ"ר.**
נדרי קיסוט מדקנים ליה כתובה על
שקיימו: **אס** **ארחץ** **אס** **לא** **ארחץ.**
צנדרים * מפרש לה דלמרה מיאסר
הנאת רמינהו עלי אס ארחץ וצבועה
שלא ארחץ וכן אס אתקטט מיאסר
הנאת קיסוט עלי אס צצטמיס
אתקטט עד זמן פלוני: **אס** **לא**
אתקטט. צבועה שלא אתקטט:
אין **אלו** **נדר** **עינוי** **נפש.** ואין
הבעל מיפ"ר דלענות נפש כתיב:
צגנדי

לה **רבי** **מאיר** **ורבי** **יהודה** **אומרים** **היא** **נתנה** **אצבע** **בין** **שיניה** **לפיכך** **אם**
רצה **הבעל** **להפר** **יפ"ר** **ואם** **אמר** **אי** **אפשי** **באשה** **נדנית** **תצא** **שלא**
בכתובה **רבי** **יוסי** **ורבי** **אלעזר** **אומרים** **הוא** **נותן** **אצבע** **בין** **שיניה** **לפיכך**
אם **רצה** **הבעל** **להפר** **יפ"ר** **ואם** **אמר** **אי** **אפשי** **באשה** **נדנית** **יוציא** **ויתן**
כתובה **איפוך** **ר"מ** **ורבי** **יהודה** **אומרים** **הוא** **נותן** **רבי** **יוסי** **ורבי** **אלעזר**
אומרים **היא** **נתנה** **וסבר** **רבי** **יוסי** **היא** **נתנה** **והתנן** **רבי** **יוסי** **אומר** **בעניות**
שלא **נתן** **קצבה** **אימא** **רבי** **מאיר** **ורבי** **יוסי** **אומרים** **הוא** **נותן** **רבי** **יהודה**
ורבי **אלעזר** **אומרים** **היא** **נתנה** **וסבר** **רבי** **יהודה** **היא** **נתנה** **והתנן** **רבי**
יהודה **אומר** **בישראל** **יום** **אחד** **יקיים** **אימא** **רבי** **מאיר** **ורבי** **יהודה** **ורבי**
יוסי **אומרים** **הוא** **נותן** **ורבי** **אלעזר** **אומר** **היא** **נתנה** **היא** **נתנה** **לומר** **וגוי**
וגוי **קתני** **אימא** **רבי** **מאיר** **ורבי** **אלעזר** **אומרים** **היא** **נתנה** **היא** **יהודה**
ורבי **יוסי** **אומרים** **הוא** **נותן** **והא** **סתמא** **דלא** **כרבי** **מאיר** **וסבר** **רבי** **יוסי**
בעניות **שלא** **נתן** **קצבה** **אלמא** **בעל** **מצי** **מיפ"ר** **ורמינהו** **אלו** **דברים**
שהבעל **מיפ"ר** **דברים** **שיש** **בהן** **עינוי** **נפש** **האם** **ארחץ** **אם** **לא** **ארחץ** **אם**
אתקטט **אם** **לא** **אתקטט** **אמר** **רבי** **יוסי** **אין** **אלו** **נדר** **עינוי** **נפש** **ואלו** **הן**
נדרי **עינוי** **נפש** **שלא** **אוכל** **בשר** **ושלא** **אשתה** **יין** **ושלא** **אתקטט**
בבבדי

מירי דתלינהו בתשמיש אלא שגדרה הנאה צאחד נחמתי דאס נדרה שניה
אף ע"ג דנדרה של תשמיש ממתנת נגדר של פירות אינה יכולה לכוול אפי' יום אחד: **ואם** **אמר** **אי** **אפשי** **באשה** **נדנית** **באשה** **בא**
בתובה. והא דתנן דפרקין (לקמן ע"ב.) נודרת ואינה מקיימת תלך צלה כתובה אכל מקיימת לה הני"מ צשאר נדרים אכל נדרים שיש צבן
עינוי נפש אפי' מקיימת יולאה צלה כתובה דיס חילוק צין אותם נדרים לשאר כדלמרינן לקמן גבי כנסה ע"מ שאין עליה נדרים:
בענינות **שלא** **נתן** **קצבה.** ועל כרחק מתני' לשמואל נגדירה היא וקיים לה הוא דאי כהדירה הוא הא קאמר שמואל ימתין עד שימצא
פתח לנדרו: **איבא** **רבי** **מאיר** **ורבי** **אלעזר** **אומרים** **היא** **נתנה** **אצבע** **כו'.** הקשה ר"ת דהכל אית ליה לר"מ היא
נתנה ולהכי יוליא צלה כתובה ולקמן (דף ע"ג.) תניא רבי מאיר אומר כל היודע צאשתו שגדרה ואינה מקיימת יקיטנה כדי שמדור
לפניו יפ"ר לה אמרו לו אין אדם דר עם נחש כפיפה אחת פירושו ולכך יוליא צלה כתובה משמע דלר' מאיר לא יוליא ואם יוליא יתן
כתובה ולקמן מגיה ר"ת צני בריתות רבי יהודה דתרווייהו חד תנא קמני להו מדקאמר לקמן מאן דמניי אהל כל שכן אהל ואין
נראה דלא הועיל כלום דזאת הסוגיא אליבא דשמואל אכל לרז אין לריץ להגיה כדלמרינן וסבירי רבי מאיר ורבי יהודה היא נתנה
ונראה לר"י דמורה רבי מאיר דאס יוליא צבציל כך דלא יתן כתובה אלא משום דלתנא דפליגי. עליה מנחה להוציא דעד כאן לא קא
מיציעא לן צטוטה צפרק ארוסה (דף ע"ה.) צעוצרת על דת אס אסור לקיימה או לא אכל פשיטא דמנחה לגרשה וקאמר רבי
מאיר אס הוא רוצה יכול לעכבה על ידי תקנה זו: **רבי** **יוסי** **אומר** **אין** **א"ו** **נדר** **עינוי** **נפש.** משמע הכא דרמינהו וקיסוט לא הוי
עינוי נפש לרבי יוסי אפילו נדרה לכמה ימים וכן נראה לרש"ז מדקמני סופא ואלו הן נדרי עינוי נפש ואי רמינהו עולם הוי
נדרי עינוי נפש הו"ל למינקט רמינהו וקיסוט ולא גריס צריש פרק צתרא נדרים (דף ע"ה.) ורבי יוסי ניוול דיומא לא שמה ניוול
דמשמע הא רמינהו עולם הוי עינוי ומתוך סוגיא דהתם אי אפשר לגרוס כן ואין להאריך כאן: **אין** **א"ו** **נדר** **עינוי** **נפש.** ולא גריס ואלו הן
נדרי עינוי נפש שלא אוכל צשר ושלא אשתה יין דמשנה היא צפ' צתרא נדרים (דף ע"ט:) והתם גרסי' ואלו הן נדרי עינוי נפש אמרה קונס
פירות העולם עלי וליכא למימר דהן דלמיה הכא צרייתה היא ולא משנה דהוין דמניי למפ"ק ממתניתין לא שציק מתניתין ומייתא צרייתה:
הבי **גרסינן** **רבי** **יוסי** **אומר** **אין** **אלו** **נדר** **עינוי** **נפש** **משום** **נפש** **עינוי** **נפש** **הוא** **לדנוי** **מיפ"ר** **אכל** **מיפ"ר** **אכל** **משום** **צבניו** **לצניה**
הניחא

(א) נדרים מת. (ב) לעיל (א) לעיל (א) (ד) [נס
סא:] (א) לעיל (א) (ד) [נס
ע"ש:] (א) לעיל (א) (ד) [נס
א] [מסכתא מור פ"ב ע"ש
הע"ב] (א) [לעיל ע"ה].
(ח) נדרים ע"ה. (ט) [לעיל
ע"ה]. (י) [מסכתא מור פ"ב ע"ש
הע"ב]. (יא) [לעיל ע"ה].
(כ) [דף פ"ג:] (ל) [נדרים ע"ה].
(מ) שייך למתני לעיל ע"ה.
(נ) [ע"ה מ"ב] (ס) [מסכתא מור פ"ב ע"ש
הע"ב]. (ס"א) [לעיל ע"ה].
מפרש"ל ומה"ש א"ל לא גרס
א"ג רק צה קאמר שמואל.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה רבי יהודה וכו'
היבא דמכא שמואל ע'
משום מהרי"ב ח"ג סומן
ט:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ר' יהודה
וכי' שאני הפ"ד ואמר'
מ"ה א"י בההיא קאמר:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה שמואל.
וק"ד צתלה כו'. נ"ב דאס
לא קן אי אפשר להדירה
מפירות (ועמ"ש רבינו
ציו"ר סומן לר"ה ס"ק
ח:)

מוסף רש"י

דברים שיש בהן עינוי
נפש. כדכתיב (נמנדר ל')
לענות נפש אשה יקיטם
ולחיה יפ"ר (נדרי ע"ה).

תוספות ר"ד

ר"י אומר וכו'. ר"י היינו
ת"ק. אמר אביי כהנא
אתא לאשמועינן. רבא
אמר חודש מלא וחדש
חסר א"ב. א"ר ל"ש אלא
במפרש (כ"ב) אבל בסחם
יוציא ויתן כתובה לאלתר.
ושמואל אמר אפילו בסחם
לא יוציא שמה ימצא
פתח לנדרו. וק"ל ה"ל
כשמואל דרבינו: (מתני')
[פסקא] המדיר את אשתו
שלא תטעום אחר מכל
מיני פירות יוציא ויתן
כתובה. ר"א בישראל'
יום א' יקיים ב' יוציא ור"י.
ובכתובת ב' יקיים ג' יוציא
ור"כ המדיר את אשתו
שלא תתקטט בא' מכל
התשמיש יוציא ור"ב. ר'
יוסי אומר בעניות שלא
נתן קצבה [ובעניות] ל'
יום פ' אם מדיר את אשתו
שלא תטעם פרי פ' אפשי
שלא תכל פרי פ' אפשי
שלא הדירה אלא מאותו
פרי בלבד ובכל הפירות
היא מותרת אמרי' יוציא
ור"כ וכן נמי אם הדירה
שלא תתקטט בכושם
פ' אפשי שהיא מותרת
להתקטט בכל שאר מיני
בשרים חוץ מבשר פ'
יוציא ור"כ. ואי קשיא מה
כח יש לו להדירה שלא
תכל או שאלא יתן קצבה
אחל או שאלא יתן קצבה
היא מוקמינן לה לתקטט
בנדרה איהו וקיים לה
איהו (וכי"ז הוא אליבא
דשמואל אבל אליבא דרב
כגון שהדירה הוא ואמר
הנאת תשמישך אמור עלי
כקונס אם תאכלי פרי
פ' או אם תתקטט שם
פ' חיליל נדרה' ואקשי'
שלמא לרב כאן בסחם
כאן במפרש אלא לשמואל
ק'. פ' ברישא דתני ל' יום
הוי במפרש הלכך ממתנין
ל' עד ל' יום אבל כאן